

ENG211 Engelsk språkhistorie – rapport fra faglærer

ENG211 består av to disipliner, moderne engelsk lingvistikk og språkhistorie. Begge undervises i to timer pr uke i tolv uker (som regel med en ekstra uke med oppsummering/gjennomgang av tidligere eksamensoppgaver for språkhistoriens vedkommende). Dette semesteret har Stephanie Hazel Wold undervist i moderne engelsk lingvistikk og Kari Haugland i språkhistorie. Denne rapporten gjelder sistnevnte disiplin.

Eksamen er en seks timers skoleeksamen med spørsmål fra begge disipliner, og der begge delene må være bestått for at oppgaven skal få ståkarakter.

Pensum og undervisning

Grunnbok for kurset er Barber et al (2009 eller seinere), i tillegg kommer Rydlands (1999) kompendium i historisk fonologi og korte utdrag av et utvalg primærtekster (jf. pensumliste). Stoffet her er også oppsummert og utbrodert i en rekke støtteark, som også regnes som pensum (hvilket går eksplisitt fram av pensumlista).¹

Det legges stor vekt på gjennomgang av autentiske tekster fra de ulike periodene som gjennomgås. Hele tekstkompendiet til Rydland (2002) er oppført som pensum, men i praksis er gjennomgangen – og dermed pensum – nå begrenset til to tekster fra gammelengelsk ('Oththere' og 'Prodigal Son'), to fra middelengelsk ('Prodigal Son' og litt av prologen til *Canterbury Tales*) og én fra tidlig moderne engelsk (utdrag fra *Hamlet*).

Det brukes litt mer tid på gammelengelsk enn middelengelsk, og litt mer på middelengelsk enn tidlig moderne engelsk. Dette har mest med vanskelighetsgrad å gjøre, men også litt med min egen interesse, og et forsøk på gjøre undervisningen i hvert fall i noen grad "forskningsbasert".

Siden vi kun har to timer i uka, synes jeg det er vanskelig å basere undervisningen på seminarer/seminarinnlegg og oppgaver og samtidig sørge for at vi dekker de tre hovedperiodene som gjennomgås på en forsvarlig måte. Særlig i begynnelsen er det derfor snakk om forelesninger. Jeg forsøker likevel å involvere studentene så mye som mulig ved enten å gi oppgaver til neste time (f.eks., finn eksempler på bruk av dativ/flertallsbøying/konjunktiv/osv. i 'Oththere') som gjennomgås muntlig og ved hele tiden å stille spørsmål. Dette siste brukes mer og mer jo lenger ut i kurset vi kommer og vi stadig kan dra tråder til ting som er gjennomgått tidligere. I dette semesteret har dette ikke fungert særlig godt: studentene har ikke forberedt det jeg har bedt dem om å forberede og det har vært svært vanskelig å få noen respons (fra andre enn noen få ENG251-studenter).

Øvingsoppgave

Skriftlige oppgaver er ikke lagt inn som obligatorisk del av kurset, men jeg synes likevel det er viktig at studentene får tilbud om å levere inn i hvert fall én skriftlig oppgave i løpet av semesteret, slik at de kan få litt eksamenstrening. Oppgavespørsmålene er stort sett tidligere eksamensoppgaver. Oppgaveskrivingen var annonsert på semesterplanen og lagt til studieuka i februar, slik at de i praksis hadde to uker på den. 15 studenter benyttet seg av tilbudet om innlevering. I tillegg til individuell retting, fikk disse også utlevert en utførlig "key" med utfyllende kommentarer.

¹ Jeg regner med at programsensoren har tilgang til det materialet som er lagt ut på MiSide, og det legges derfor ikke ved her.

Frammøte

Selve undervisningen gikk over 12 uker. I tillegg kommer en 13. uke med to timers oppsummering/gjennomgang av hovedlinjer. Dessverre mangler jeg frammøtelister for uke 11 og 12. Men så seint i semesteret har jeg såpass oversikt over studentene at jeg vet at de frammøtte her ikke var 'nye' (som jeg alltid tar direkte kontakt med i pausen), men blant dem som hadde deltatt relativt regelmessig. Jeg kan derfor slå fast at av de 48 kandidatene som var oppmeldt pr. 14. februar (dvs. to uker etter oppmeldingsfristen) har 18 møtt på undervisningen 1 gang tidlig i semesteret (8 kandidater) eller ikke i det hele tatt (10 kandidater).

For de 25 kandidatene som møtte til eksamen er gjennomsnittlig deltagelse i undervisningen 6,5 ganger (av de 11 ukene der frammøte er registrert, mao, sannsynligvis noe høyere hvis uke 11 og 12 regnes med – ca. 7 ganger). Det kan være at enkelte kandidater med lavt frammøte har fulgt kurset i et tidligere semester og av en eller annen grunn ikke har avlagt eksamen eller ønsket å ta den om igjen. Slike opplysninger har jeg som lærer ikke adgang til – de er forbeholdt administrasjonen ved instituttet.

Eksamensoppgaven

Oppgaven som ble gitt i språkhistorie var uvanlig, i og med at hovedspørsmålet (II.2) var meget vidt. Dette er utfordrende mht til begrensning hvis man kan mye, men takknemlig i den forstand at de fleste som har fulgt noenlunde med bør kunne svare en del. Forøvrig var de siste to timene av undervisningen i sin helhet viet en gjennomgang av nettopp dette spørsmålet. Studentene hadde også fått i oppgave å forberede seg på det hjemme før gjennomgangen. (Noe svært få hadde gjort etter innspillene å dømme.)

Et av de innledende "kort-spørsmålene" (II.1c – analogi) viste seg å være for vanskelig, siden svært få hadde noe akseptabelt å bidra med her. Dette er ikke svært sentralt i pensumlitteraturen, men hadde vært nevnt og definert muntlig en rekke ganger (5–6?) i løpet av kurset i forbindelse med ulike endringer i engelsk. I sensuren valgte vi likevel å se bort fra manglende eller mangelfulle svar på denne oppgaven (men å gi pluss for riktig svar).

Karaktersetting

Emnet er arbeidskrevende i forbindelse med sensur – spesielt for ekstern sensor, siden det har utviklet seg en praksis der karakterene blir satt i to sensurrunder, én for moderne engelsk lingvistikk og én for språkhistorie.

Det ble altså satt en (uoffisiell) mellomkarakter for hver av disiplinene og disse ble så slått sammen. Ved ulik karakter brukte vi vanlig forhøyingsprinsipp (beste karakter gjelder) for ståkarakterer (9 oppgaver), med unntak av én oppgave som fikk F i én disiplin og E i den andre og dermed F totalt. De øvrige 15 oppgavene ble gitt samme karakter i begge disipliner.

9 av 25 kandidater fikk F (36%). Av disse var 4 Erasmus-kandidater (fra Spania/Hellas). Disse har møtt på 6–7 av seminarene/forelesningene i språkhistorie (kom seint i semesteret). Dårlig språk bidro sterkt til karakterene til disse kandidatene: det er til dels så svakt at det kan være vanskelig å forstå hva kandidaten prøver å si.

De øvrige kandidatene som fikk F har møtt hhv, 1, 2, 3, 6 og 6 ganger. To av dem leverte nærmest blankt (i det ene tilfellet 3 s. skisse for moderne engelsk, blankt på språkhistorie; i det andre hadde kandidaten bare skrevet av spørsmålene uten å besvare dem). Det kan se ut som dette var et bevisst valg fra tidlig i semesteret om å ta eksamen som kontinuasjonseksamen i oktober.

Evaluering ENG211/251, vår 2013 – Cognitive English Grammar

Det ble undervist i komponenten *Cognitive English Grammar* (Radden og Dirven 2007) for første gang dette semesteret, så emnet var nytt både for meg (i undervisningssammenheng) og studentene. Studentene ga uttrykk for at det var et vanskelig emne, men eksamensresultatene viser at besvarelsene på de to delene gjennomgående er svært jevne og at vanskelighetsgraden dermed ser ut til å være nokså tilsvarende den andre komponenten, *History of English*.

Studentmassen har vært svært passiv gjennom hele semesteret. Det som i utgangspunktet skulle vært en seminarrekke med mye diskusjon av pensum og *study questions*, ble på grunn av det store antallet studenter endret til forelesninger i et stort auditorium, der studentene var langt mindre villige til å ta ordet. Undervisningen har åpenbart lidd under dette. Til sammenligning har samme pensum vært en del av masteremnet ENGMAU641 på studiet Erfaringsbasert master i undervisning, der en svært liten studentgruppe fikk rikelig anledning til å spørre om og diskutere det som var vanskelig og uklart. Resultatene fra den gruppen viser at de sitter igjen med et klart større læringsutbytte enn studentene på 200-nivå. En slik sammenligning er nyttig fordi det viser at emnet er vanskelig å prosessere på egenhånd og at det ville være en stor fordel om det var mulig å begrense antall studenter i en gruppe. Selv ville jeg foretrekke to parallelle seminargrupper fremfor forelesninger for én stor gruppe, til tross for at det ville bli dobbelt så mye undervisningstid. Forberedelsestiden ville dog være den samme. Studentene etterlyser også mer undervisning i emnet.

Jeg er lite kjent med statistikk fra tidligere år, men mitt inntrykk er at dette har vært en nokså svak studentgruppe. Emnet forutsetter kunnskap fra ENG106 eller tilsvarende, men med enkelte hederlige unntak viser eksamensbesvarelsene at den kunnskapen ikke har hatt særlig godt feste, ettersom mange studenter har gjort noenlunde greit rede for teoretiske prinsipper, men likevel ikke vært i stand til korrekt å identifisere elementære setningsledd og dermed anvende teorien.

Pensumboken er lagt opp til å være en lærebok på universitetsnivå og i introduksjonen gis det uttrykk for at undervisningen kan gå over ett eller to semester, på bachelor- eller masternivå. Det viser seg etter min erfaring å være mye detaljinformasjon å fordøye og jeg synes dermed at pensum med fordel kan reduseres, slik at mer tid kan brukes til å lære de vesentligste delene grundigere. Helt konkret ville jeg utelate bokens del 4, *Situations as relational units*, samt kapittel 6, *Quantifiers*, og kapittel 10, *Modifiers*. I tillegg burde det gis en kort obligatorisk oppgave en gang i løpet av semesteret, slik at studentene kan få en formening om hva som forventes av dem før en skoleeksamen.

Det var også en liten, men svært variert gruppe som skrev bacheloroppgave i emnet. Et par av dem var preget av liten innsats og forståelse, de andre to av stor interesse for faget og (til dels) god innsikt og analytisk evne.

Bergen, 13.06.13

Stephanie Hazel Wold

